

30. aprill 1911. X. aastakäik.

Meie Mats.

Nr

2020

1. (44.)

Kui mina hakkas kuulutama,
Pilke piitsa keerutama,
Nalja lugu weeretama:
Ei mind jõua ohjad hoida,
Ohjad hoida, köied köita.
Külad jääwad kuulamaie,
Mõisad mõtteid märkamaie,
Saksad parwil seisamaie,
Linnad eemalt luurimaie.

Tema seisukoht.

Takka maa-meies (linnamehele): „Mis kurat sa oma eduga ja haridusega ükslugu kelgid? Kas hakkad sa ehk ise sõnnikut tegema, kui meil hobuseid enam ei ole?“

Minewiku mälestustest.

Wastulaulud.

(Tallinnas, esimese riigivolikogu walimiste ajal.)

Edulaste koor:

Kuulge, kuulge, kulla herrad,
pange tähele me palwet:
häda rõhul siin ägame,
walu sunnil siin waagume.
Kurb ja raske on me elu,
põhjata on meie põli.

Enne walget ju wantsime,
enne koitu kolistame,
päewad otsa päterdame,
pärast päewagi puhkust meil pole.
Kulla herrad, kuulge, kuulge,
armsad herrad, aidake!

Tagurlaste („nella“) koor:

Riigiwastased, riigiwastased, riigiwastased!

Edulaste koor:

Kaua me ju kannatanud,
wäga kaua waewa näinud.
Tuli kas wõi malku maha,
malku maha, palka pähe,
ikka küürus kügeledes
mütsata me mügasime,
saabasteta sagasime.
Kuid see rikub meie terwist,
kurnab meie jõudu, keha.
Kulla herrad, kuulge, kuulge,
armsad herrad, aidake!

„Nella“ koor:

Riigiwastased, riigiwastased, riigiwastased!

Edulaste koor:

Meil on kirik kihelkonnas,
mis me ise ehitanud,
ise maksame kõik maksud,
ise annetame anded.
Aga kes meid õpeteleb,
see ei kõnele me keelta
ega mõista meie meelta.
Kuulge, kuulge, kulla herrad,
oma karjast tahab kari!

„Nella“ koor:

Riigiwastased, riigiwastased, riigiwastased!

Edulaste koor:

Waaruwad on teie wankrid,
holbakad te hobused,
paari jala paksuselt
põõrawad nad maanteed poriks.
Teed on aga meie teha,
kruus on meie krudistada.
Kulla herrad, kuulge, kuulge,
armsad herrad, aidake!

„Nella“ koor:

Riigiwastased, riigiwastased, riigiwastased!

Edulaste koor:

Meil on teile teod teha,
teod teha, maksud maksta;
teie weod meil wedada,
teie waremed wantsida.
Kuid see kurnab meie keha,
imeb meie werd ja üdi —

„Nella“ koor (ägedasti):

Riigiwastased, riigiwastased, riigiwastased!

Edulaste koor:

Teil on tuule-, tujuõigus,
teil on wee- ja wiinaõigus,
teil on juhi-, jahioõigus,
kõrguse- ja kõrtsioõigus,
patronadi-, peksuõigus —

„Nella“ koor (ruttu):

Riigiwastased, riigiwastased, riigiwastased!

Kudas mina terwist parandasin.

Witte „Tartu laatsaretist“.

Kord tundsin ma, et minu terwis üsna moffas oli ja peale kuu ajalist järeлкаalumist otustasin ma tuhugile haigemajasse minna. Aga et sarnaseste asutustesse sisseastumiseks häid soowitusi waja on, sellepärast kihutasin jalamaid Abesjüüsiase noore negufe juure, jain tema käest soowituskirja ning ilmusin sellega wäljawalitud haigemaja peaarsti ette.

Wastuwõtmise toas pesti haigete pesu ja lae all ritwade peal rippusiwad mõnifada werist ja mädaga läbi imbunud haawafideti.

„Benissimo!“ — ütles peaarst, kui ta mu soowituskirja läbi od lugeanud. „Seda noortmeest ma tunnen. Poleks ta üleauune olu-tema wanaema käest soowituskirja muretseda, sest et ta ala ealine on, noh... pole midagi parata... Wõtte riidest lahti!“

Terwe poole tuumi jooksi klappis ta mind suure puuhaamriga, millega liha klopitakse, last's tiritamme taswatada, aurumafina wiisil puhfida ja ähtida, kilega tuuleweski tiibade wiisil mehelda ja ikka nii edasi, nii edasi; selle peale teatas ta waimustusest järeawa näoga, et ta niisugust sõnnikut, kui minu organismus olla, ei olewat weel näinud, et mitmete lehaosjade asemele üsna uued tulewad panna, mitmeid põhjalitult parandada jne.

Mina naeratafin aupaklitult ja ütlesin sügawa kummardusega:

„Morituri te salutant, see tähendab meie keeles: „Surmale minejad terwitawad sind.“

Peale läbiwaatamist talutas mind haigemaja teenija haigetuppa, kus minu pesu anti, millel see kuldawäärat omadus on, igat konti pitstada, ja hernekarwa õõkuub, mis wäga elawalt surnut kahelüüruga kamelit meelde tuletas.

„Siin on ka tuhwid“ — ütles haigemaja teenija ja wistas mürinal paar asja minu jalgade ette.

Mina kummardasin ja nägin, et üks tuhwel oma suuruse ja wäljanägemise poolest Noa laewa sarnane oli, kuna teine wäikest üheinimese lootikut meelde tuletas.

„Kallis sõber,“ — ütlesin ma maheda häälega: „need tuhwid on ju teine hoopis teisest paarist.“

„Nii ta ju on“ — wastas see: „see on alati nii, üks on parema jala, teine pahema jala oma.“

Ma ohtafin südamet põhjust ja piisfin mõlemad jalad korraga ühte juurde tuhwlisse ja läksin minule määratud palatisse.

Waewalt oliin ma sinna jõudnud, kui minu juurde halastaja õde lendas.

„Haige, kas olete omale juba kraadiklaasi pannud?“

„Mm—m...“ ümifefin ma arusaamatalt ja lahutasin käsi: „see jäi mul koju akna külge.“

„See ei puudu meisse; ülearufoeid kraadiklaasifid meil ei ole, Teie aga mõdette enda ihufoojust ja kirjutage seda paberitükki peale.“

Mina pugefin alandlitult woodisse, piisfin parema käe esimefe sõrme pahema käe kaendla alla ja pidafin selle weerandtuumi jooksi hoolega seal, ja kirjutafin siis, et minu ihufoojus on punkt 69¹ kraadi Reaumuri järele.

Lõuna ajal tõi haigemaja teenija suure kandiku peal haigetele süüa ja hakkas nendele nende portifionifid kätte andma. Kui kord minu kätte jõudis, siis oli kandik tihti ja file nagu hästi korras hoitud liuwälja pind.

„Lubage“ — hädaldafin ma: „aga mida mina siis saan?“

„Teie jaoks pole määratud,“ wastas see rõhuga: „sellepärast et Teie uus haige olete.“

„So, aga üks õhtusõõki anta ikkagi?“

„Ei sugugi. Tuleb palati tohter ja kirjutab, mida süüa wõtte, ning peale õhtusõõgi kirjutab welster käfu kõõki.“

Minul jäi hing rindu kinni ja ma sain waewalt ütelda:

„No, kudas wõin ma terwelt 24 tundi ilma söömata olla?“

„Siin ligidal on pood, laste sealt tuua.“

Aga et mul punast pennigi raha ei olnud, ütlesin ma diplomatifelt: „Ah— a... see on hüwa!“

Warsti tuli palati tohter, oli noor mees ja dige meeldiw inimene.

„Nii, olge head, tulge süa, uus haige!“ ütles ta minule. „Kõ- uelege, mis Teile läbiwaatamise juures õõdi.“

Mina hakkafin sõna sõnalalt peaarsti otust teatama.

„So... wõi nii... hüwa... suurepäraline...“ ütles ta wahete wabel ja küfis äkitselt:

„Kas Teil jõõgi isu on hea?“

Mina kiristafin tahtmatalt hambaid ja nifutasin ainult nõus olles peaga.

„See on seda parem!“ — rõõmustas arst. „Kui juba kord jõõgi isu on, siis paraneb terwis hästi! Niisugusel korral kirjutat ma

Ka piibli-seletus.

„Armas õpetaja herra, kas Teie ei võiks wahel kogudusele selgeks teha, et ma du, kes esimesed inimesed paradisist wälja pettis, eduera kondlane oli.“

(Jugend.)

„Kõik rahwa jaoks? . . .“

Liik inimesi on meil olemas, kes oma tühja kõhtu täidab tuulest ja, jalad seinal, „targas“ Tallinnas weel aina kihwti wälja imeb huulest.

Nad nagu ämblikud, kes õhtu eel on kinnitamas oma wõrguhaaki; nad nagu laisad koerad putka sees, kes ilma tööta igatsewad saaki.

Kui keegi nende peale näpuga peaks näitama kord nagu õristades, kuis armastawad nemad laiselda — siis püsti kargawad nad lõristades —

ja pistawad kõik kooris hulguma, et töö ei ollagi ju nende teha, waid tulla lihtsalt nurka wisata . . . sest nõder selleks nende waim ja keha.

Neil sihiks ainult sõnu loopida ja sünnitada sodirikast segu, et rumalate ees wõiks hõisata ja tururummil hüüda: meie tegu!

Nad ahju taga nagu lutikad, kes armastawad pimedust ja sooja, kes saagi peale wälja lähewad, kui töepäike juba läinud looja.

Nad suure suuga walmis ütlemata: meil sõnaõigus olgu kõigil waba! Kuid hakka nende wastu waidlema, siis särge alt neil paistab — reinusaba!

Sest sõnaõigus neil siis üksinda ja wastased, need pidagu siis — „lõuad“! Oh kuhu, kuhu, sugurahwas, sa küll sellel juhatusel wiimaks jõuad?!

Risu.

„Tallinna Teataja“ mehed palawa pudruwaagna ümber.

Kord olin ma neuiga jalutamas. Meie nägime teel wana wäga räpase mehe liig raske koorma all ähkimas. Nägu oli mehel tolmu ja higiga kaetud, silmad õõgusiwad tal, rind woogas. „Waene mees!“ halatses neuuke liigutatult. — „Kas meie ei lähöks temale korwi kandmisel appi?“ küsisin mina. „Oh, ptüi, mees on ju liiga räpane!“ — See on meie halastuse ja kristliku armastuse keskmine mõet.

„Meie Matsi“ waenlased.

Teie arwate, ma mõtlen politseid, kes raamatu ära korjab; wõi arwustajat, kes ta halastamatalt karwustades maha teeb; wõi kirjaoskamatat, kes ülepea ei loe?

Oh, ei!

Politseil on õigus; arwustajal on õigus; ja kirjaoskamatat kah õigus, midu salgaks ta lugedes iseennast maha.

Kes siis muud!

Koi, kes raamatud puruks närib?

Tühja kah. „Meie Matsi“ kallale koi asuda ei julge.

Äga ma ei taha teid kauem pead murda lasta.

„Meie Matsi“ kõige suurem waenlane on laenaja.

See, kes ise „Meie Matsi“ osta ei raatsi, waid lugemiseks ja ka teistele näitamiseks tuttawalt laenab.

Niisugune lugeja on „Meie Matsi“ waenlane.

Toimetaja saab iga „Meie Matsi“ eest 10 kopikat. See on tema püha õigus. Ta on „Meie Matsi“ kokkuseadmise juures palju waewa näinud ja pead murdnud. See, kes tema „Meie Matsi“ kujul ilmunud waimuwilja teise käest laenab, warastab „Meie Matsi“ taskust 10 kopikat.

Ja ega keegi teie seast ometi 10 kopika pärast „Meie Matsi“ waenlaseks ja selle eest hurjutamist taha saada!

Sellepärast ostke tubliste „Meie Matsi“ ja ärge laenake teda kellegile waatamiseks.

„Meie Matsi“ ahwukaat.

Teile tubli ja rohke föögi portsjoni: homjest päewast saate Teie lõuna- ja õhtusöögiks tassi täie puljongi ja lusika täie putru.“

Ma tundsin ennast hinge põhjani liigutatud olewat.

Palatist ära minnes teatas arst minule, et homjest päewast algada minu haiguste teaduslik arstimine.

Arsti poolt ettekirjutatud föökisid juba waimus süües, tõmbasin ma kuu tugewasti ümber kõhu ning heitsin puhkama.

Üles äratas mind haigemaja teenija waki hüüe.

„Nõrgad haiged, minuge hoowi peale paktusid saagima!“

Kohe hüppasin ma woodist wälja, ajasin oma sisewajunud rinna kui ratta ette ja kõndisin palatis toreda tegumoeaga ja piisirohu lõhna tundwa kindrali wiisil edasi tagasi.

Selle kawaluse läbi peeti mind tugewats haigeks ja ei aetud hoowi peale paktusid saagima.

Kõige dö piinas mind nälg, wiimats, hommitu eeli, kattes mu kannatus ja ma sõin salamahiti oma laewafarnase tuhwi ja poole kuu käist ära.

Teisel päewal ütles mulle meie palati arst:

„No, waat, noormees, mina rääkisin Teie üle peaarstiga ja tegime otsuseks Teid järgmisel wiisil lõigata . . .“

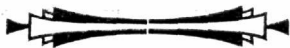
„See on, kudas lõigata?“ ajasin ma lollu näoga suu lahti.

„Noh, muudugi mitte kõiti korraga“ — wastas arst rahustades.

„Äga päew teeme ühe operatsiooni. Kõige pealt lõikame Teil siidame wälja ja paneme uue, wafika oma, asemele, sellejärele teeme just sedasama kopsudega, maksaga, neerudega, siiekonnaga, oja selgrooga . . . ning kõiki seda kroonime weel põhjaliku pealuu uuendamisega!“

Selle lugulaulu lõpul woolas mul higi ojana ja hambad põrutasiwad metsikut galoppi.

Peale arsti araminekut tegin testamendi, mille sees ma kõif oma waranduse, kui seda siin maa peal kufagil eht leiduma juhtub, kuremarini ja rongalini wabritute tegewuse laiendamiseks määrasin. Äga õhtuks mõtlesin ma asja uuesti ümber, kiskusin testamendi puruks ja pugefin tasahiljufeste alumise korra fotta, tabafin paraja filmapilgu, kargafin uulitsale ja pühkifin koju poole, et kannad äga tuld lõiwad.

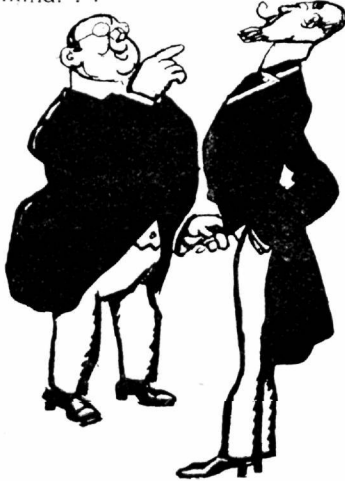
Raskel silmapilgul.

[„Satirikon“]

1. Kõigub.

Oktobrist: „Kõrgealine — äh — äh — peaministri herra. . . mina. . .“

3. Jääb paigale.

„ — — — et kõrgealuse eks-tselentsi herra näopilt on siin wiltu rippumas. . .“

2. Lahkub ametist.

„ — — mina kunagi ei luba, ja et. . .“

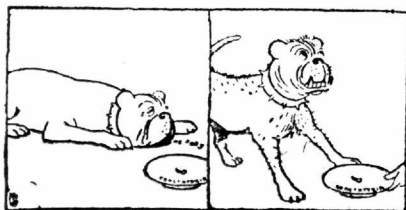
„Birshewõia Wed.“ joonistus kujutab oktoobristide juhti Gutshkowi, kui see uhke liigutusega riigivolikogu esimehe istmelt lahkus. Usuti, et oktoobristid opositsiooni lähewad, aga wõta näpust — paendlased ei raatsi auistet käest ära lasta, waid seadawad teise oma mehe sinna peale. Mis sest, et nad oma „17. oktobri“ lipuga jälle mõnda katawad, mida hiljuti rängaks konstitutsiooni murdmiseks tunnistasiwad.

„Russk. Slowo“ waatab asja teisest küljest: ta kujutab reaktsioni kurja koerana, kes konstitutsiooni-waagnat walwab ise ei söö, ega ka teisi ligi ei lase, waid kurjaste hambaid näitab.

„Pet. Gas.“ hirwitab oma seisupaigalt naisõiguslaste püüdeid, omawalitsuste asutustes ka naisterahwastele täielist hääleõigust kätte nõutada. Ta oletab, et kui naised wolikogudes wõimumeesteks saawad ja püksid jalga ajawad, slis ei olewat meestel muud teha, kui lapsehoidjateks ja leemekulbi liigutajateks hakata. . . — Meie ei usu, et asi nii hulluks läheb. Saaremaal on naised amugi tegelikult külakubjateks, ja — — hüüab küll.

Wäljamaa politika elus on tähtjaks nähtuseks alaline rahupüüetega kelkimine, mis ometi sõjawalmistusi ja wõimupiirilaiendamist ei wähenda. Kujukalt esitab meile seda Wiini pilke-leht „Kikeriki“, näidates kudas Inglise sõjaminister Grey ja Unisriikide presi-

Reaktsion ja konstitutsion.

Reaktsion: „R. Si.“ „Ei taha!..“ — — „Ära puutu!..“

Politika ringwaade.

„Meie Matsi“ ametiwendade toetusel.

Wenemaa sisemises politikas oli wiimastel nädalatel raske wapustuse aeg: riiginõukogu julges seaduseplaani, mida peaminister Stolõpin soowitanud, tagasi lükata. Minister ei lahkunud oma kawatusetest, waid katkestas koosolekute aja-järku ja kandis hoolt, et seadus art. 87 alusel maksma pandi. Tegewus äratas ägedat wastuseismist igal pool; nii et peaministri seisukord ajutiselt kõikuwaks löi, ja tema ametist lahkumisest juba päris otsekohe usaldati kõneleđa.

Kõige terawamat wäljaastumist leidis just oktoobristide ridades, kuna need lootsiwad peaministri langetamise tagajärjel „oma“ mehi kõrgemale wõimule aidata. Ei ole siis ime, kui poliitikaline satire just nende kallal agaraste hammast katsus. Meie toome Wene lehtede järele kaks pildirida, mis oktoobristide paenduwust ja alandust ülemuse wastu kui ka wõimu ahnitsemist kujutawad.

„Satirikon“ laseb oktoobristi „raskel silmapilgul“ peaministri juurde minna: esiteks, kuni Stolõpini seisukord kõikuw, kõrgilt ja ähwardades; warsti aga, kui peaminister ametisse edasi jääb, alandliku roomamisega.

Miljukow (Gutshkowi): „ — Waat see oli tore tükk! Brawo, oktoobristid. . .“

„Aga kuulge ikka. . .“

„Usu nüüd oktoobristisid! „R.“ Rodsjanko: „Ära kelgi, sõtta minnes. . .“

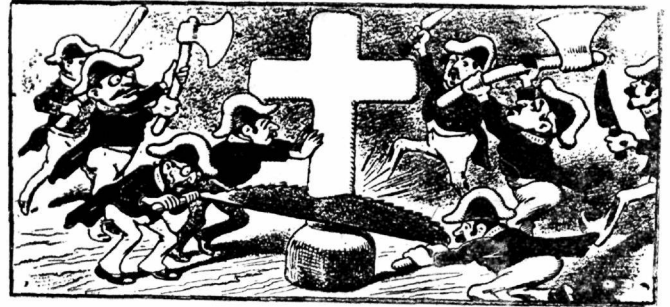
(„Birsh. Wed.“)

Kui püksid naiste jalga saavad...

(Pildike tulewastelt wallawolikogu koosolekult.)

Me'h'e'd: Eks lõpetage ükskord koosolekut! Lõunasöök on valmis: ja lapsed tahawad süüa...

Prantsuse ministrid on agaraste risti maha lõhkumas. („Kikeriki“, Wiinist.)

Meie aja muinasjutt.

„Sinu meeletu umbusaldus on minule teotuseks,“ ütles Inglise werekoer Saksa siilile. „Aga ma tahan sinule oma õiglast meelt näidata.“

Ma kisin endal hulga karwu wälja, mis minu nahka kaitsewad; aga sina pead siis omal niisama palju okkaid wälja kitkuma.“

„Lust. Blätter.“

Sõbrad on nad senikaua, kui nende ringid weel kokku puutunud pole.

„Kikeriki“, Wiinis.

Kardetaw alandus.

(Fischietto, Turin.)

dent (rahumäki, õiipuuksa kandes) mõõkadega ikka suuremaid ringisid weawad. Sõbrad on nad senikaua, kuni rinda Saksa ja Wenemaa waatawad

gid weel eemale jäänud. Jaapan muigates pealt

Sõjawägede wähenemise ja wahakohtu asja naerab teine pilt. „Lustige Blätter“ seest. See esitab Inglismaad suure werekoe-

Delcassé sai sõbra Clemenceau'ga kokku. „Seekord andsiwad nad merewäe minu hoolde.“

„Ja muidugi. See mäletab sinu waremat politikat — see kukkus ju ka wette!“

rana, Saksamaad siilina, keda okkad koera hammaste eest kaitsewad. Koer soowitab, et siil endal okkad wälja kisuks, siis tõmbawad tema ka omal niisama palju karwu wälja. Lõpuline tagajärg on muidugi teada: koer paneks siili nahka.

Prantsusemaale wliwad meid järgmised kaks pilti. Seal riitawatakse esimeselt walitsuse tegewust riigi ja kiriku lahutamise juures — näidatakse, kudas ministerium püüdwat risti ära häwitada; aga rist seisab ikka weel tugewaste.

„Lust. Blätter“ ei raatsi oma wihaalusele, Delcasséle rahu anda. Ta tuletab meelde, kudas selle püüded, Europat sõjale kihutata ja Saksamaale kätte maksta, nurja läinud — wette kukkunud. „Fischietto“ tuletab Italia ühiuemise juubelit meelde. Nüüd on kuningriigi walitsus paawsti ette alandlikult kummardanud; paawst toetab ka jala kiwri peale, aga kiwri-oda tungib haawates jalast läbi.

Tunneb asja.

Froua A.: „Pühapäewa õhtul pannaakse „Mandoline“ jaalis suur pidu heategewa otstarbega toime. Kas Teie ei wõtaks ka ühe pileti, hea asja toetusaks?“

Herra B.: „Suure heameelega, aga — alles esmaspäewal...“

Uus taskufell.

Jiits sai esimehe taskufella ja tahats seda heameelega igatihele näidata. Pühapäewal jalutab ta Kadriorus ja leiab seal ühte lahket wanaherrat nāhes torede mõtte.

„Palun wāga,“ algab ta, „kas wõiksite nii hea olla ja minule ütelda, mis kell on?“

„Heameelega, pojuke — — kümme minutit puudub üheteistkümnest.“

Jiits tõmbab nüüd tähtsa näoga oma kella taskust ja kiuitab: „Täitsa õige!“

Eewa tütreke.

M a m m a: „Aga Leeni, mits sa oma nukufest kaasa ei wõtnud?“
L e e n i (wiiie aastane, toredas riides plikake): „Tal waesefestel polenud ju mitte midagi selga panna.“

Halb mälestus.

„Armas sõber, ei tea kudas lugu pärijelt oli... ei ole teineteist ammuigi enam näinud, nii et hoopis ära unustasin... ei tea nüüd, kas on siin uul minu käest raha saada wõi min uul minu käest?“

Koolipingilt.

Wāite Uts tuleb kooli. Piiblikooli tunnis küsib kooliõpetaja, kas ta teadwat ka, kes esimene inimene olnud. Poisfs wastab warsti: „Noh, eks Aadam.“

Teisets küsitas, kes esimene naisterahwas olnud. Jõmsikas mõtleb, mõtleb ja hõistab wiimaks wõidurõõmsalt: „Eks m a d a m muidugi!“

Adrad puhastusetules.

(Peatükk romanist „Rahwatöös.“)

Ei põllumees küll adrata
saa oma põldu künna.
Ei ärimees reklameta
saa „sehwtiil“ hoogu anda.

Kaugel, kaugel, mitme mere taga, tehakse suure agarusega rahwatööd. Ja rahwameeste näod kuumawad, nagu raud, mis ääsitules punaseks aetud, ning suured higipisarad sätendawad nende palgil, nagu hommikused kastetilgud umbrohuga kaetud põllul. Sest raske, raske on rahwatöö. Ja suurte seltskonnategelaste sõnad ja teod lõikawad rahwa huwidesse, nagu ader liiwase põllumaa sisse. Kui kusagil kullakotikene heliseb, siis oldakse walmis iseennastki ohwerdama. Sest parem on, et põhjused ohwerdatakse kulla eest, kui et kulda ohwerdatakse põhjused eest.

See on seal — Kilukantsis. Ausõna, Kilukants ei ole mitte Tallinn, kuigi ta wiimasest niisama wahe lahku läheb, kui Toompea mägi Kalewi kalmukünkast.

Seal on ajakirjanikud põllumeesteks ja põllumehed on ajakirjanikkudeks. Ja ärimehi on seal ka, päris hariikka ärimehi, aga need on lahked, otsata lahked, sest nemad saawad mõnikord täieste hinnata reklamet teha.

Ma märkan, lugejad ei usu seda. Sõgedad, miks teie ei usu? Sest ärimeelele tehtakse reklamet puhta rahwakasu pärast, sellesama rahwakasu pärast, mis igal Kilukantsi seltskonnategelasel teise või kolmanda sõnana keele peal seisab. Kuulake, siis näete, et ma mitte üht põrmugi ei waleta.

Kilukantsis asub põllumeesteselts, päris tõsine põllumeesteselts, kuigi suurem osa tema tegelasi adra asemel sulega künnab. Ükskõik, see on kõrwaline küsimus, mida mõistlikud mehed harilikult silmapaari wahele jätawad. Selts paneb wäljanäitused toime ja annab auhindasid sütekoerakestele ning ajalehtede wäljalõigetetele. Aga seegi on kõrwaline asi.

Põllumeeste-selts wõitleb põllumeeste kasude eest — ütleb kirjatäht. Ja seda kirjatähte oliwad ka Kilukantsi mehed lugenud, sellepärast otsustasiwad nemad: „Adrad puhastusetulde!“

See tähendab: mitte otsekohe tulde, waid järelikatsumise alla. Põllumees peab teadma, missuguse ärimehi käest ja missuguse adra ta ostab, peab teadma, kelle altarile ta rahwaku ohwerdab.

Sõnadele järgnewad teod. Mis sellest, et wiimased esimestega kokkukõlas ei seisa: see on jällegi kõrwaline asi.

Asuti tööle, waliti komisjon, kes puhastusetule aset pidi täitma. Et asi kõigiti erapooletu oleks, siis waliti komisjoni liikmeteks niisugused mehed, kes adrale ega sahale wahet ei oska teha. Ja walitutele tehti ülesandeks, et nad igal wõimalusel ja wõimatusel rahwakasu peawad silmas pidama.

Ja komisjoni liikmed läksiwad ärimeele jutule.

„Mis on rahwakasu?“ küsisiwad nemad.

„Rahwakasu on hinnata reklamet!“

„Aga missugused adrad on kõige paremad?“

„Need, mis meie juures müügil on!“

„Teie olete wäga lahked.“

„Jah! Lahkus on hea reklamet ja reklamet on rahwa kasu.“

Ning komisjoni liikmed läksiwad koju ja hakkasiwad atrade katsumise kohta protokolli kirjutama. Kirjutasiwad ja higistasiwad. Higistasiwad, nagu künnihobused ärimeele käest ostetud atrade ees.

Mõne aja pärast ilmus ajalehtedes järgmine protokoll:

„Kohalikud lahked põllutööriistade-äride pidajad tuliwad lahkele asjale lahkeste wastu: andsiwad lahkeste omalt lahkelt poolt mitme lahke wabriku lahkeid sahkakid lahkeks proowimiseks ja kandsiwad lahkeste isegi lahkeid weokulusid . . . Lahkeste tunnistati kõige sündsamaks lahke ader, mis lahke Kr. Rotermanni lahke lahkuse läbi wõistlusele oli ilmunud, ja täh. lahke ärimehi lahkes kaupluses lahkelt müüa on.“

Ja komisjoni liikmed õõrusiwad käsa, sest nende töö oli korda läinud, kuigi nemad adra ega saha wahet ei tundnud. Ja ärimehed õõrusiwad niisama käsa, sest hea reklamet eest ei nõutud mitte kopikatki. Ja põllumehed õõrusiwad käsa, sest nende selts oli nende kasude eest wälja astunud. Aga nende meeste rõõm oli ilmaegne.

Kuid siis tuli wõitlus. Sest naabrilinna ühistegelane äri-asutus, kellel oma adra-tüüpus wälja oli töötatud, pahandus wäga, et tema adrale hinnata reklamet ei tehtud. Ja ta tõi salajased asjad päewawalgele. Wõideldi ja heideldi, ning wae-ne rahwakasu sai suureste kannatada, sest teda loobiti ühelt poolt teisele poole. Teda kisti hammastega, teda kraabititi küüntega.

Aga põllumehed kündsiwad endist wiisi, hobused higistasiwad, ja põld andis waewalt 5 — 6 seemet.

Üleiaia Toomas.

Jonn.

Tüli on tõusnud. Ja wastased walawad sõnu, mis piprased, piinlikud, palawad, üksteisele pähe ja wastu wahtimist — kumbki pool ei jätagi jahtimist . . .

Tartlased ütlewad: meitel on mehed!

Tallinnlased: Ja meitel on lehed!

Tartlased: Algatus ikka on meie!

Tallinnlased: Ei midagi teie!

Tartlased: Ülemaalikud teod

ajanud Tartus wälja on eod!

Tartu kulturalale põhja on pannud,

Tartu Eestile mehed on annud

Tallinnlased: Kõik wale ja tühi

sest Tallinnata ei pea te pühi!

Tartus tehtakse üksinda sõnu,

aga Tallinnas teol on mõnu!

Nõnda kisawad ülemaa mehed,

nõnda sõnuwad ülemaa lehed . . .

Asja ei ees, ega asja ka taga

purelewad nad tuhinaga . . .

Mis aga üksi neil ühine on —

see on wana ja tuntud — jonn!

Willem Wits.

Kiri toimetusele.

K. a. toimetaja herra!

Lubage oma austatud lehe läbi Teie austatud lugejatel küsida, kas ei tea nendest keegi, kus kohal elab talupoja seisusest naisterahwas, neiu Tiiu Tihane? Oh, toimetaja herra, sellega peastaksite mind hukatusest!

Toimetaja herra, has näete mu pisaraid? Jah, mina, „Waresesaare Pasuna“ kaastööline August Sulewars, väga paljude ja ka väga heade jutukeste kirjutaja, nutan kui laps. Seletan Teile kohe, milles asi seisab. Lubage aga weidi nina nuusata. Waat nii. Nüüd hakkam peale.

Jalutasin hiljuti hommiku wara Waresesaare oja kaldal ja juhtusin kogemata, umbes pool wersta linnast eemal, jõe äärest wõsastikust uppunud inimese surnukeha leidma, keda jõgi kaldale oli uhtunud. Surnukeha oli hoopis ärarikutud, mis wist küll sellest tuli, et ta kaua aega wees oli seisnud. Aga sellegipärast tänasin ma saatust, et ta minule nii ootamatalt juhtumist oli annud, vähemalt nelikümmend rida aja-lehte saata.

Peale jutukeste, saadan ma toimetusele ka sõnumeid.

Uppunut igate pidi põhjalikult ülewaadates, jooksin ma kohe politseisse ning seal „Waresesaare Pasuna“ toimetusesse, seal kirjutasin kohe haleda ja ärda sõnumi „Waresesaare oja ohwer“ ja väikese kirjatöö „Mispärast inimesed ära upwad?“ milles ma tõeks tegin, et inimesed ainult sellepärast ära upwad, et nemad kopsude läbi hingawad. Järgmisel päewal sain ma honorari 200 rea eest, rea pealt 1¹ kop., seega 3 rubla. Sellega oleks ka asi lõppema pidanud. Aga wõta näpust. Teisel päewal lugesin ma teisest ajalehest „Waresesaare Erilasest“ kes meie lehega kui koer ja kass alalõpmata purelewad, järgmisi ridasid:

„Imelik! hra August Sulewars leidis meie jõe kaldalt uppunud inimese surnukeha, kellel ei kopikat raha ega mingisugust paberit taskus pole olnud, kelle läbi isikut oleks tõeks teha wõinud.

„Siiski, mispärast ostis hra August Sulewars omale eila uue slipsu 1 rubla 65 kop. eest? Kas läks ta kuhugile sünnipäewa pidama? Wõi ehk wast tegi teda uppunu surnukeha rikkaks? Muidugi, sellega tahame honorari tähendada.“

Seda lugedes sülitasin ma, ja wirutasin lehe põrandale. Ma sain aru, kust tuul puhus. „Erilane“ oli selle üle wihane, et ma oma jutukesi temale ei annud. Tänan väga! Seal maksetakse ainult 1 kop. rea eest, kuna aga minul, tänu Jumalale, poolteise eest annet on!

Järgmisel päewal lugesin ma „Erilasest“: „Eila ostis herra Sulewars 15 kop. eest reseda lõhnaõli. Sellega on ta kahe päewa jooksul 1 rbl. 80 kop. ära kulutanud. Oi! Näha on, et „Pasuna“ kaastöölised head raha teeniwad! Tundmata inimeste surnukehasid leida, nagu näha, on kasulik, kui halbu jutukesi kirjutada.“

Mina kirusin, aga teisel päewal lugesin:

„Hra August Sulewarre poolt ülesleitud surnukeha ei ole ikkagi weel ära tuntud. Siiski, kas ei teataks meile wahwa sõnumite saatja, kus kohal elab praegust Tiiu Tihane, kes aasta eest tema juures teenis? Weel küsimine: mida mõttes see kirjanik, kui ta nimetatud neiu ühel ilusal maikuu õhtul lõua alt kinni pidas, mida meie nägema juhtusime, kui oma tarwituse pärast tema rohuaia aia taga seisatasime?“

Järgmisel päewal oli:

„Hra August Sulewars ei ole meile weel teatanud, kus kohal elab neiu Tiiu Tihane praegust. Nüüdsel ajal ei walita abinõusid, et aga armukesest lahti saada. Meile tuleb järgmine juhtumine meelde . . .“ Edasi kõneldakse, et keegi, millalgi ja kusagil oma armukesega ära oli uputanud.

Mina rebisin lehe puruks. Kurat wõtaks, mina ei tea kus neiu Tiiu Tihane elab! Ma ei tea sedagi, kust wallast ta pärit on. Aga laimajatele on väga tarwilik wastata!

Mina panin kübara pähe ja läksin uulitsale; waewalt sain ma jala uksest välja pistnud, kui keegi seljatagant tugewasti mu ümber kaela hakkas. Ma keerasin imestades ümber. Minu ees seisis winnilise näoga naisterahwas, punase sulega kübaral.

„Olete Teie August Sulewars?“ — küsis ta minu käest, silmadega mängides.

Mina nikutasin peaga.

Naisterahwas plaksutas kätega ja kisendas kõigest kõrist:

„Wäga rõõmustaw, ah kui rõõmus ma olen, et pärls mõrtsukaga tuttawaks saan. Ma armastan Teid. See on minu amet, — mõrtsukaid armastada! Ma olen ise ka kurjategija, tuleksin väga hea meelega Teile naiseks. Ah, kui huwitaw mõrtsukas Teie olete!“ Ja juba hakkas ta mind musutama, mille juures ta üsna kibedasti mu pahemat öla hammustas. Meie ümber kogus rahwast. Mina rabelesin lahti ja pistsin jooksma, aga naisterahwas seletas minu poole näidates:

„Ah, kui ülihuwitaw ta on! Tema on tapja! Tema tappis ühe neiu ära ja ähwardas ka mind ära kägistada, kui ma temale naiseks ei lähe!“

Mina enam edasi ei kuulnud, pöörasin põikuulitsale ja kõlistasin oma pruudi maja juures. Mina ruttasin temale kõikidest nendest õnnetustest jutustama, mis lühikese ajaga mind oliwad tabanud. Minule tuli tema isa, halli peaga ja hea südamega wanamees, wastu. Mina sirutasin temale tere-tuseks kätt, aga tema ei wõtnud seda wastu, wõttis mul küünarnukist kinni ja talutas oma tuppa ning pani palju-tähendawalt oma taga ukse kinni.

Ja kõndis mõttes mööda tuba, ohkas selle peale sügawalt ja ütles:

„Millal sa teda ära uputasid?“

Mina kahwatasin. „Keda?“

„Tiiu Tihast.“ Wanamees ohkas uuesti.

„Oh, mis oled sa meiega teinud! Lilli nutab, mina olen surmani ehmatanud. Sind wastu wõtta on kardetaw. Ma saadan ka, ära pane pahaks, sind tagauksest välja, et inimesed ei näeks.“

Wanamehel tuliwad pisarad silma. Ma kargasin üles.

„Üskuge mind, ma pole ühtegi Tiiu Tihast ära uputanud; mina lasksin ta lihtsalt lahti, kui ta seda palus. Aga kus ta praegust elab. seda ma ei tea; ma ei tea sedagi, kust wallast ta pärit on.“

Wanamees pühkis silmad kuiwaks.

„Waad, see on, ei tea. Tunnista üles, August. Inimesed elawad ka Siberis.“

Siberis! Tänan! Minul hakkab juba mõttes külm, sinna külmale maale sattuda.

Selle peale ütles wanamees mulle:

„Tunnista üles, August, on kergem! Wõib ka olla, et kohus sind õigeks mõistab. Aga sellegi pärast ei wõi ma Lilliid sinule lubada, seni kui sa seal, selle „Erilase“ juures kahtluse all oled! . . . Ma armastan sind, aga . . .“ Wanamehel hakkas lõug wärisema; ma istusin akna peale ja hakkasin nutma.

Wanamees tuli minu juurde, wõttis lahkesti minu käewarrest kinni ja talutas mind nuttes tagumise ukse juurde, välja omast korterist.

Mu Jumal, kudas saan ma oma ilmsüütust tõeks teha?

Täna nägin ma Siberit, jääkarusid ja tundraid unes.

Toimetaja herra! Lubage endi lehe läbi Teie lehe lugejatel küsida, kas wast keegi neist ei tea, kus kohal elab talupoja seisusest naisterahwas neiu Tiiu Tihane?

August Sulewars.

Ootamata wastus.

Reiijaja: „Ma tahaksin täna õõjeks üht tuba; aga ega Teil lütikaid ei ole?“

Ulemkellner (mõttes): „Muidugi on. — Prits, wiige see herra nummer seitsmeteiffümmendamasse!“

Saapakaupluses.

„Teie soowite pojale paari jaapaid; mis nummer tal on?“

„Tal ei olegi weel nummert, ta on seniajani ifka paljajalu jooksnuud.“

Mieremehe moodi.

„Austatud preili, ma armastan Teid!“

„Aga kapteni herra. —“

„Bidage lõuad, jeda pean ma ise paremine teadma!“

— Mispärast inimesed nii väga haigemaja fardawad?

— Sellepärast, et emeaeagu furra tahtjaid väga wähe on.

Suurem võimus.

Mees: „Mis sa karjud mina olen ju looduse kuningas.“

Naine: „Wõib olla, aga mina olen peremees majas.“

Wäiksem valu.

A. (kõrtsis, sõbrale); „Jumala pärast, ära emast rüü hulka fega, nad lööwad su poolsuruiks!“

B.: „Mis seft? siis unustan ma oma toleda hambawalu pooleksigi tunniks ära.“

Kokkukõidlik.

— Noh, nüüd on Teil uued, terwed hambad suus; nüüd võite jälle tubliste süüa!

— Mis Teile õige mõtlete? Neid kallid hambaid ei hakka ma sõõmifega kulutama — neid kannan ainult pühapäiwiti kirikus!“

Kasarmu õuelt.

Alamohtiser: „Jsaak Kohn, mis Teile piisfi nii argfelt tõstate — ega ta ometi mõni wõltsitud wetsfel ei ole“ . . .

Telefoni juures.

— Hallo! Kus ma olen? —
 — Wefenberg.
 — Riesenberg?
 — Wefenberg!
 — Riesenberg?
 — Weefenberg!
 — Krusenberg!
 — Weeeefenberg — W — Raqu:
 „Wefi“.
 — Wiefenberg?
 — W—e—f—e—n—b—e—r—g!
 — Ah! Kurat wõtats!
 — Kellele Teile ütlesite „Kurat wõtats?“
 — Telefonile.
 — Ah soo! Ma mõtlesin minule.
 — Ega Teile rääkinud, telefon rääkis . . .
 — Ah ja kurat . . . till, till, till . . .

Telefonist.

Pritsimeste seltsis.

President (eestseisuse koosolekul): „Meil ei maksa tühja jutuga aega raisata, waid asume kohe päewakorra tähtsama punkti kallale. „Kellner, õlut!“

Wahekasu.

Linnalewarat maja hädaste waja; lõunast saadik ju mehed istuwad koos ja ajawad juttu, peawad aru ja nõu — krabinal liiguwad paberi lehed ruttu ja ruttu, kuid asi käib üle jõu: linnas ei leidu maja, mida on linnale waja!

Wiimaks kuid ometi seab kõnelema end mees, kesse teab, kudas kõik ootawad seda, kudas kõik austawad teda, teades, et üksinda linna kasu saanud ta põues asu . . . Ja ta tõuseb ja kõneleb mõnul, otsitud, walitud sõnul, juhatab ometi maja, mida on linnale waja . . .

Kõik on nii rõõmsad ja tänawad teda, lahkuwad õnnel ja mõtlewad seda: raskus on wõidetud, korda läks töö, jälle meid ootab nüüd rahulik õõ!

Teisel, kolmandal päewal aga kuulda on juttu, et mees nii waga, kesse soowitas linnale maja, leidnud, et maja on temalgi waja; wõõraga linnal ju kaubelda paha, ostku tema käest — raha on raha! Temal ju selles ei olegi asu, peasi tal — wahekasu!

Ohaka Ott.

Wali peremees.

Boesjell: „Ma palusin luba, homme ära jääda, mul tarwisliisku minna.“
 Kaupmees: „Kuulge, kuradi päralt, mis Teile emast ka igale poole topite.“

Kudas naisterahwa ees põlwitatakse . . .
 enne ja — — — pärast pulmi.

Esimesed kewadelinnud 1.

Aljakohane seabuseparagraf.

§ 193. Naisterahwaste dhuwanuudest ja supeluspaiakadest üle lendamise eest mõistetakse süüdlasest vähemalt kolmeks kuus wangi.

Kaardimoori juures.

„Teie tulewane mees on mustawerd, mustade filmadega, noar, ilus ja rikas.“
„Ah see rõõmustab mind väga, aga ödlge mulle, mida moodi ma omaft praeguft meheft lahki faakfin?“

Koolipoiste kessel.

„Kuule, meie uus feltfimees on aga tore pois — ta suitsetab aina kimmekopikalifti paberossiftid!“
„Ei maffa lorida, paberossift maffawad ikka ainult kolm kopitat, aga ta raistab selle juurde seitse me kopitu eest tikkufid ära.“

Raks rewidenti.

Järwefuru waimulif katjus fibedasti... kooliftid. Igas koolis festis latsumine waewalt 1-2 tundi, aga selle nafi ajaga teadis waqa waimulif mees kdit ära, mis tal waja teada saada oli... Igakord koju tulles ütles ta prouale ihe ehk teife koolidpetaja kohta: „Der war ein Teiwelskerl.“ Seda mööda kujunes ta mõifaherra lahke and nii mitmelegi „Teiwelskerl'ile“, luda hingekarjatse otfus oli.

Tuli aga kewade, fiis saatis waimulif rewident igale „Teiwelskerl'ile“ tas piibli wdi mõne muu kditutama raamatu kingitufeks, selle eest, et kool firitherrale meeldis...

Kui aga kroonu rewident sellest haisu nitasse sai, et Järwefurul mõned koolidpetajad „Teiwelskerl'i“ nime auga endi waimuliku rewidenti poolt ära teeninud oliwad, fiis tegi kroonu mees lühitefe otfufe: saatis kdit „Teiwelskerl'id“ „кь чопры“ ja pani mehed sinna afemele, kes enam endid „Teiwelskerl'idets“ ei laftinud ristida...

Ein Teufelsterl.

Tark otfus.

Siina muinasjutt.

Ühe hiinlase taskust leiti mõned tuletikud. Sellepärast, et see mandarini mõifa ligidal juhtus, saiwad kdit kohe aru, et hiinlane mõifat tahtis põlema panna ja ta mõistetati poornise surma.

Hiinlane wakis illekuulamise ajal kangefaelselt, sellepärast, et juba enne illekuulamisele wiimist temal keel ära löigati. Ta weeti hukkamise paigale.

Kui teda rippuma tõmmati, lattes nõor (oli kroonunõor). Hiinlane tultus kdiqe raskusega tema tarwis kaewatud hauda, aga kargas peagi jälle jalule ja wahtis pöörlawate filmadega rahwahulga peale. Rahwas kiftendas:

„Armu anda! Armu anda! Taewas ihe näitas, et ta süüta on.“

Ilmuftiwad kohtunikud ja hafafawad armuandmise kiftimust arutama.

Mõne minuti pärast kuulatafiwad kohtunikud uue otfufe. See oli nõnda:

„Süüdlasest mõistetatu tultus wõllast maha. Taewas näitas sellega, et ta mandarini mõifa põlemafiititamise soowis süüta on. Et aga fiüüdlasestmõistetatu filmufest tultudes kroonu nõori ära rikkus, jelle eest mõistetakse ta surma.“

Et teife kroonu nõori kdwaduft mitte kaalu peale panna,raiuti fiüüalufel pea maha.

Wene keelest J. N i t.

Alwardus.

Kasfapidaja jootfis oma peremehe juureft ühes selle naise ja tasfaga ära. Kui raha otfa oli lõppenud, fiis kirjutas ta omaft peidupaigast peremehele:

„Alustatu herra! Kui Teie minule kohe 10.000 rubla ei saada, jaadan ma Teile Teie naise tagasi.“

Alpaklikult
Teie alandlit ju.“

Esimesed kewadelinnud 3.

T. Tiidermanni päewapildi-materjali kauplus

Tallinnas, Harjuwärawas nr. 48.

soowitab omast suurest päewapildi-aparatide ja materjali ladust

kõiki selles töös tarwitata-waid asju igas suuruses ja hinnas.

Apparatisid

25 kop. peale kuni mitmesaja rublani. Kaup on kõige parematest wäljamaa wabrikutest ja on alati wärske ja hea.

Nüüd on päewapildi tarwidus suur, nii et igas külas wõib päewapiltnik elutseda; ka on see töö üks parematest lõbudest.

Päewapildi õperaamat

ilmus kolmandamas täiendatud trükis. hind 1 rbl.

Kõige parem igasuguste masi-nate ja aparatide ostukoht on Tallinnas,

H. Badendick'i

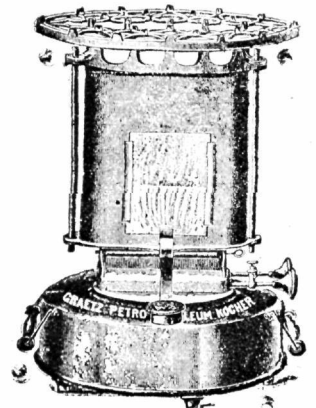
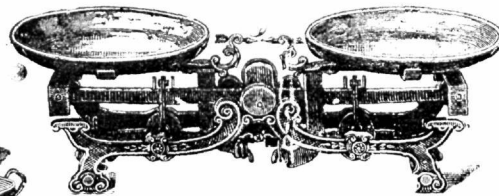
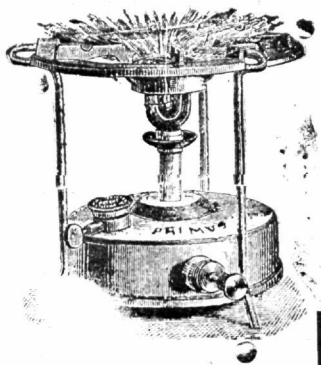
Caia uul. nr. 34. Kõnetr. 121.

Agenturi ja komisjoni äri.

Saapakaupa reisiratwidusi linoleumi gummi rattareifisid rahakappisid

tiwklawerisi pianinosid harmoniumisi müüb ja annab üürile odawate hindadega.

Karl Jürgenson, Kuninga uul. Tallinnas.

Ehituste pärast oma krundi peal teen palju odawamate hindadega kui kufagil enne kuulnud

Müün pliitafid, ukli, ehituse-tarbeasju j.n.e.

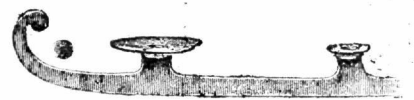
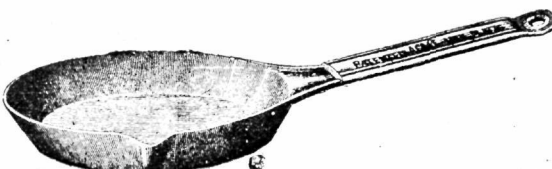
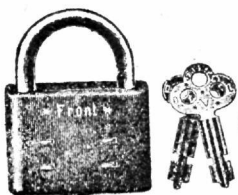
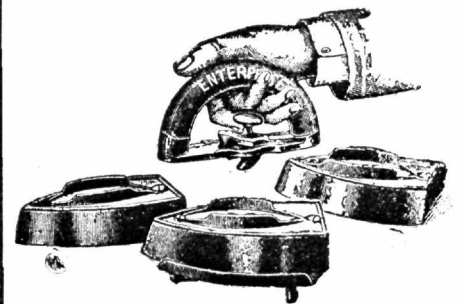
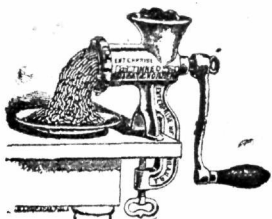
Käsi-tööriistu, sahadõlmad, tõrwa j.n.e.

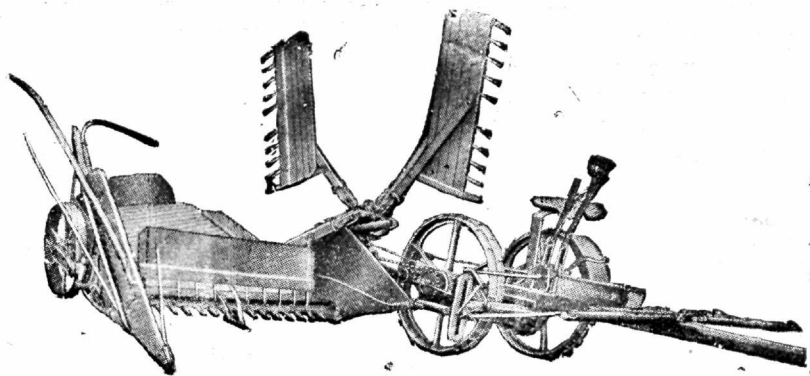
suure wäljamüügi

pa-rajat juhtumist ruttu!

Paul Schiffer

Wana Wiruwarawas. omas majas.

Meie wäikepõllumehhele

kes wilja ja heina wõrdlemisi wähesel mõedul kaswatab, on Mac Cormick'u kahe rattaga wiljaniitja (kombineritud masin) arwamata tulusaks tööriistaks. Ta laseb ennast kergeste niihästi wilja, kui ka heina niitni- seks tarwitada.

Mac Cormick'u niitja on asjakohaselt ja tugewalt ehitatud masin, mis põllumeest kunagi hädasse ei jäta. Ta on kerge wedada, töötab puhtalt ja korralikult, ja on hästi tasakaalus, nii et ta hobuse kaela ei waewa.

Mac Cormick'u wiljaniitjal on kõik hammasrattad warjatud, ja kannawad jõudu otse nugade peale, nii et jõudu raisku ei lähe; hõerumise vähendamiseks mõjuwad kuulidega ja rullidega laagrid kaasa.

Mac Cormick'u wilja- ja heinaniitja platform on tugew ja kindel; rehade lasewad ennast wihtude suuruse järele seada; rehade tegewus annab kut- sari istmelt kergeste korraldada. See wilja- ja heinaniitja laseb ennast mõne minutiga kokku panna; siis on ta kerge wedada ja tarwitab masinakuuris wähe ruumi.

Mac Cormick'u wilja- ja heinaniitjaid saab seega iga põllumees tarwitada. Kes wähegi kahtleb, tulgu meie ladusse neid masinaid vaatama, ehk üksiku meilt teatust, kus kohal tema naabruses neid töötamas võib näha.

* * Hinnakirjasid saadame maksuta. * *

Abikauplused:

Wiljandis ja Pärnus.

Chr. Rotermann.

Tallinnas.

W. Schneider

Põllutööriistade, masinate ja ehitus-tarbeasjade ladu,

Tallinnas, Uue turu promenadi ääres, nr. 21.

Soowitab oma austatud kaubatarwitajatele:

isesidujaid,

wiljalõikuse-masinaid,

heinaniidu-masinaid,

wiljalõikamise apparatisid,

riisumise rehasid

j. n. e. j n. e.

Amerika ja Rootsimaa kuulsamatest ning parematest wabrikutest, nagu:

Plano, Massey-Harris, Hercules, Viking jne.

kui ka ülemaailma kuulsaid

lokomobilisid, isesõitjaid, auru-rehepeksumasinaid j. n. e.

Richard Garret & Sons, L^{td}.,

Leiston — Inglismaal.

Kirjutusmasinaid

tarvitatakse meie päivil juba igas kaupluses ja kontoris, kus ilusa ja kiire töö peale rüaku pannakse. Eestimaal viibis kirjutusmasina wõidukäik, sest meil on tarwis masinat, mis liiga kallis ei oleks, ja millega wõiks niisama kergeste Wene, kui ka Eesti ja Saksa keelt kirjutada. Pika järelkatsumise ja hulgi masinate tundmaõppimise kaudu olen otsusele jõudnud, et meie

□ □ □ wallawalitsustele, seltsidele, kauplustele, □ □ □
Blickensderfer nr. 8 Hind 135 rubla

kõige kohasem masin on, sest ta kõlbab 2 ja 3 keele kirjutamiseks.

Eigemaid teateid annab ja hinnakirjasid saadab

M. Antje trükikoda □ □ □ □ Tallinnas, Mäüriwahe uul. nr 17.

J. Rubín

Kellade, kuld ja hõbeasjade ladu

Tallinnas, Wiru uul. omas majas nr. 17.

Igat seltsi seina-, laua-, tasku- ja äratamise-kellasid, mitmesuguseid kuld- ja hõbeasju, kuldsõrmuseid kallikiwidega ja palju muud kõige odawamate hindadega. Müün ja parandan mitmeaastase wastutusega.

Rahwuswaheline keel

on paratamata tarwis igapähele, kelle huwid ja tarwitused kodu koldest kaugemale ulatawad. Niisuguste arw kasvab iga aastaga, kuna läbikäimise kiirus ja hõlpsus rahwaste wahelt piirid maha kisub ja maailma nii ütelda wäiksemaks teeb.

Esperanto

on sellele ülesandele kindla, otstarbekohise lahenduse toonud: oma ilusa kõla, painduwuse ja selguse, kui ka kerguse poolest on ta nagu loodud teiseks keeleks igale haritud inimesele.

Wäikerahwastele

nagu eestlased, annab ta fugewa aluse eluwõitluses: ta peastab neid paljude wõeraste keelte õppimisest ja wabastab aega ning jõudusid omapäralise kultura arendamiseks, ning üleüldise hariduse omandamiseks

Tingimata tarwiline

ja tulus on Esperanto igapähele, kes wäljamaale reisima tahab minna. Ligi tuhandes linnas on Esperanto-ühisusel (Universala Esperanto Asocio) esitajaid, kes wõerastele teateid ja juhatusi annawad.

Eigemaid seletusi Esperanto üle saadawad ilma hinnata

Esperanto grupe, Tallinnas, W. Pärnu maant. 51.

J. A. Rahamägi, Tallinnas, Mäüriwahe uul. 17.

J. Tõnisson, Narwas, Joaolus 61.

Kuulutuste wahetalitus

□ A. Saat. □

Tallinnas, Wiru ja Walliwahe uul. nurgal nr. 24—2. Sissekäik Walliwahe uul., „Bodega Espanola“ kõrwal. □ □

Kuulutusi wõetakse wastu kõigisse ajalehtedesse ja muudesse wäljaannetesse kõige parematel tingimistel.

Majad ja ehitusekrundid

on headel tingimistel müüa. Küsida „Bodega Espanola“ weini-kauplusest, Tallinnas, Wiru uul.

Soowitan omast ladust kõigeparemat

Karbolineumi

Rootsi katusepapi-wabrik **Ed. Moring**

Ladu: Wärwu ja rohukaupluses Karja uul. nr. 14.

Albert Schenk

Mänguasjade ja kirjutusmaterjali
 □ □ □ kauplus. □ □ □

Tallinnas, Mäüriwahe ja Suure Karja uul. nurgal nr 15.

Cadus alati igasuguseid kirjutuse- ja joonistuse-tarwitusi, kontoraamatuid, päewapildi-, markide, postkaartide- ja tseihendamise albumisi, rahakottisid ja kirjataskuid, kirjutusriistasid, waasisid ja paberist iluasju.

B. Martinoff

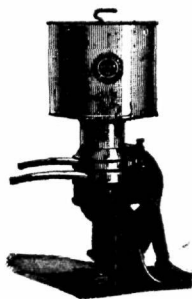
Tallinnas Tapeedi-kauplus Suurel turul nr. 15.

Kõige suurem, moodsam ja maitserikkam wäljawalik Wene, Soome ja wäljamaa tapeetisid, bordesid ja rosettisid, peale selle Rootsi ja Wene seinapappi, maklaturi, naelu jne.

✻ ✻ Hinnad odawad. ✻ ✻

1.150.000 „Alfa-Caval“

koorelahutajat

on terwes ilmas ära müüdüd.

70.000 muud sistemi koorelahutajat on „Alfa“ wastu ümber wahetatud.

900 esimest auhinda on „Alfa-Caval“ separatorid mõistlustel mõitnud.

Need arvud näitawad, et ainult „Alfa-Caval“ koorelahutaja neid kohuseid täidab, mis healt koorelahutajalt nõuda võib. Ärge laske endid odawate koorelahutajate läbi eksitada: niisugune koorib uueli halwaste ja mõne aasta pärast on ta töö kõlbmata; kuna „Alfad“ 15–20 aastat wastu peawad.

Wabriku asemik K. Saar,

Tallinnas, Peetri platsil nr. 5, endine Heina turg.

Ühisustele ja seltsidele protsendid.

Majaomanikkudele!

soowitan motorijõuga walmis õerutud õliwärawisid wäljast kui ka seespoolt wärwimiseks igas meeldiwas karwas õige odawalt. Wäraw on nii kokku seatud, et ainult wärnitsaga wedelaks teha. Selleks ofstarbeks soowitan kõige paremat wärnitsat 7 rbl. 80 kop. puud wärwi- ja rohukauplus.

Ed. Moringi

Tallinnas, S. Karja uul. nr. 14.

Reform-woodid ja madratsid

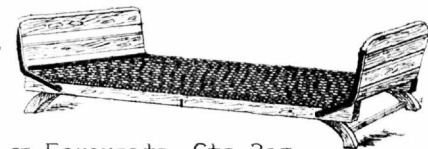
traatwõrgust põhjaga on kõige paremad.

Woodid: 12–16 rbl.

Madratsid: 9–13 „

Nõudke hinnakirjasid.

Karl Kriips,

ст. Бокенгофъ, Сѣв.-Зап. жел. дор., Лифл. губ.

Ütles.

„Kus suitsu,“ seal sooja,“ ütles Sepamäe eit, kui raudtee rongi nägi.

„Ega moo'gi suu sarwest ole,“ ütles Johkama Hans, kui kooli õunaaeda ronis.

„Armas on see, kui midagi peac teisele andma,“ ütles papp jutluse sees.

„No on aga kuradil nina,“ ütles teomees, kui walitseja ta käest mõisa wiljakoti ära wõttis.

„Kurat seda teab, kust mu lapsed wanduma õpiwad,“ ütles kõrtsimees kõstrile.

„No söö ikka söö,“ ütles taat eidele, kui titeputru toodi.

„Külm nagu kirik,“ ütles teomees kõrtsutuppa astudes.

„Ää a'a kuradi lori,“ ütles Tõnis naesele, kui see pühadeks kohwi palus.

„No nüüd oo aga walge wäljas,“ ütles isa, kui tütre seljas walget kleiti nägi.

„Mis laps laadale otsib,“ ütles Jõhwika Jüri, kui 40-aastane poeg laadale kippus.

„No on aga koiwamees,“ ütles külamees kui automobili nägi.

„Lõpuksed lõua all, nagu papil,“ ütles tüdruk kukke tappes.

„Waat' nüüd jah pill lõhki,“ ütles ema tütrele, kes kasuks läks.

Rahwa suust: Teuweiskerl.

Meie Mats

algab käesolewa numbriga uut järku oma elus. Wiimaste aegade uimastusest ärgates tahab ta nüüd järjekindlalt rändama asuda, teel kõike, mis kodumaal ja wõersil tema tähelepanemist äratanud, oma pilke tulukesega walgustades.

Meie Matsil

on üks ainus nõue pilke ja nalja kohta: see peab lõikaw ja hea olema. Ta arwab ainult sellel pilkamiseks õigust olema, kes ka iseenele üle naermisest tagasi ei kohku.

Selle juhtmõtte algusel on Meie Matsil korda läinud hulga häid Eesti kunstnikkusid ja kirjanikkusid oma kaastöölisteks wõita; need kindlustawad temale huwitawa, ajakohase sisu. Wäljaandja juhib tähelepanemist korralikku ilmumise ja ilusa kujud peale. Kui tellijate ja lugejate arv lubab, tahab Meie Mats wärwilises kuues ilmuda. Cuidisteks, mis tänawu aastal Meie Matsis ilmuma hakawad, oleks:

Politika ringwaade naljapiltides.

Meie Mats toob Wene-dest paremad pildid üleüldise politika kohta, lühikeste seletustega, nii et iga lugeja asja juures selgusele jõuab. Seda ei ole Eesti naljalehtedes seniajani leida olnud.

Meie Matsi kombeõpetus

— see juhatab eluwiisid (muidugi Meie Matsi waatepunkt) kõigil rascketel juhtumistel ja täbarates oludes, mis harilistes kombeõpetuse raamatutes käsitamata jäänud. See kirjatöö pakub rohket tulu igaühele, kes tahab elus edasi jõuda.

Meie Mats

ootab tellijaid, ja annab neile kuni 1 rubla eest kull 1. detsembrini s. a.

(igale poole 12 numbrit naljalehte, täis elurõemsa pilget ja nalja. kättesaاتمیسega) Kes tellimise raha ette ära

saadab, sellele aupalgaks, huwitawa raamatu nimelt ligi 200 lehekül-

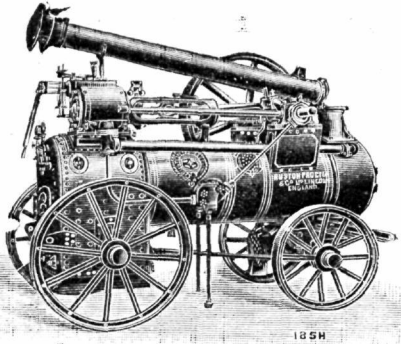
jelise kogu walitud naljajuttusid, mis jõuluks 1911. a. kätte saadetakse.

Ometi ei raatsi Meie Mats ka neid oma sõprade hulgast, kes üksikuid numbrid ostes temale truuwiks jääwad, sellest iga numbriga wäikese sedeli ja aupalgast ilma jätta. Ta annab annetat igaühele, kes

12 niisugust sedelit (№ 1–12) 15. detsembriks s. a. toimetusele saadab, sellesama kogu naljajuttusid, mis tellijatele määratud.

Meie Matsi toimetuse.

Adress: Tallinnas, Müüriwahe uul. 17. Meie Mats.

Lokomobilisid,

aururehepeksumasinaid ja naftamotorisid

Ruston, Proctor & Co. Ltd. wabrikust.

Lincolni linnas Inglismaal.

Kõige tugewama tööjõu ja vastupidawusega isesõitjaid aururehepeksumasinaid kõige uuema ja parema ehituse järele mitmesuguses suuruses, mis juba palju aastaid kui kõige paremad masinad maailmas tuntud on ja kõige suuremate auhindadega kroonitud 1910. aastal Brüsseli ilmanäitusel 3 grand prix'i, audiplomi ja kuld-auraha saanud Ruston, Proctor & Co. aururehepeksumasinad ja isesõitjad on kõige kasulikumad rehepeksu-ühisustele. Et wabrikul liiga palju töösid, sellepärast palume tellimisi aegsaste ülesse

Kõige paremaid stifti rehepeksumasinaid ja göpleid

täieliku uuendustega kuulsast Weipert & Söhne wabrikust, Heilbronn linnast, Saksamaal. Weipert & Söhne masinad on kodu- ja wäljamaal paljudel kordadel esimeste auhindadega ja kuldaurahadega kroonitud ja meie põllumeeste poolt kõige paremateks tunnustatud.

Walter A. Wood Company, Amerikas.

Rohuniidu- ja wiljalõikuse-masinaid, heinariisumise rehasid, heinakaarutajaid ja wedruäkkeid.

Rootsi Herkules rohuniidu- ja wiljalõikuse-masinaid.

Th. Flöther, Gassenis, Saksamaal,

kolme ja nelja sahaga seemendamisesahad, külwimasinad, kultiwatorid, häkslima

Kuulsaid Heiligenbeili pörsasahkasid, Rud. Sacki sooharimisesahad D. 9. S. S. Koorelahutajaid mitmest wabrikust ja wedruäkkeid isearanis odawalt. Põllumeeste seltsidele, kaupmeestele ja asunikudele kõrged protsendid.

Hästi idanewat ristikkeina ja timuti seemet

soowitab

H. Sinisoff, endine Ed. Heinrichsen, Jaani uul. nr. 10,

Abikauplus: Tartu linnas Peterburi uul. nr. 31 hotell Europa wastas.

Tallinnas.

Telefon nr. 150

Tulekahju-printsid, käsipprintsid, aiapprintsid, printsitorud igas suuruses, gummischlouhwid tulekahju kui ka koduse tarwituse jaoks, kanepischlouhwid, puuwilla rihmad, gummi ja nahk rihmad, Garda pumbad, igas suuruses on saada

odawalt,

H. Badendick'i

ladust, Tallinnas,

Laiu uul. nr. 34,
kõnetr. 121.

Masinameistritele tähelepanemiseks!

Soowitan isemäärjaid ja harilikkusid kuulsaid pakkungisid, igasuguste masinate, katlate ja torude jaoks, kui ka kõik wabrikute ja laewade tarwitused.

Tehnika preparadid, nagu masina määrimise ja puhastamise raswa, grafit pulbert, rihma, stohwpukside ja teised spetsiaal määrded.

Aupakiikult H. Badendick.

Tallinnas, Laiu uul. nr. 34.

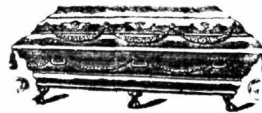
Kõnetraat nr. 121.

O. Muga

endine E. Silbergi, Tel. № 530.

Puusärgi-ladu.

Tallinnas, S. Karja u. nr. 18.

Soowitab oma töötaast:

Tamme-, männi- ja kuusepuust, kui ka metallist puusärgisid.

Suur wäljawalik metallpürgasid ja kõiksugu puusärgi ehteid. Puusärgitegijatele wõistlemata odawate hindadega.

O. Muga.

Kirjutun

palwekirjasid

kõigisse ameti kohtadesse ja edasikaebtusi kohtutesse odawasti ja asjatundlikult. Tallinnas, Marwa maant. nr. 19. krt. 1.

Kodu-koetud riiete kauplus

Tallinnas, Pika jala ja Nunne uul. nurgal nr. 1. soowitab oma suurest ladust suure wäljawalikus kõige uuemates muustrites ühe- ja kahekordeest lõngast meeste- ja naisterahwa Riided on kõik täiswillased walmistatud ja peawad kandmises kawa wastu. Meesterahwa ülikonna riided 75 kop. alates kuni 135 kop. Naisterahwa riided 75 kop. alates kuni 1 rubl.

C. F. Schmidt aseмик M. Teng.

Sedel № 1.

Kaheteistkümne niisuguse sedeli (nr. 1—12) ette näitamisel antakse ehk saadetakse „Meie Matsi“ toimetusest ligi 200 lhk. suurune kogu naljajuttusid ilma hinnata

kätte.

Naisõiguslaste püüded.

Tükike rahvateadust.

Saksa naisterahwas peab kõnesid;

Jnglise oma peksab ministrid;

Wenelane mängib pommidega;

Tallinna naised ja neid mängivad „lotti“;

Prantsuse naisterahwad on aga võidupärja saanud — nad kannavad püksta.

Killud ja kiilid.

Paljude inimeste elu on wahetpidamata kauplemine patuga. Nad ei heida end täieste patu alla, aga ei võida teda ka iial hoopis ära.

Rahamehed annavad teistele kõik eksimised andeks, ainult ühte mitte:

kui teised nende rahakoti vastu küllalt aukartust üles ei näita.

„Esimest sammu“ nõlwakal teel astutakse weel, aga teist kukutakse juba.

Edewus võib naisterahwa haigeks teha, aga mehele saab ta surmaks.

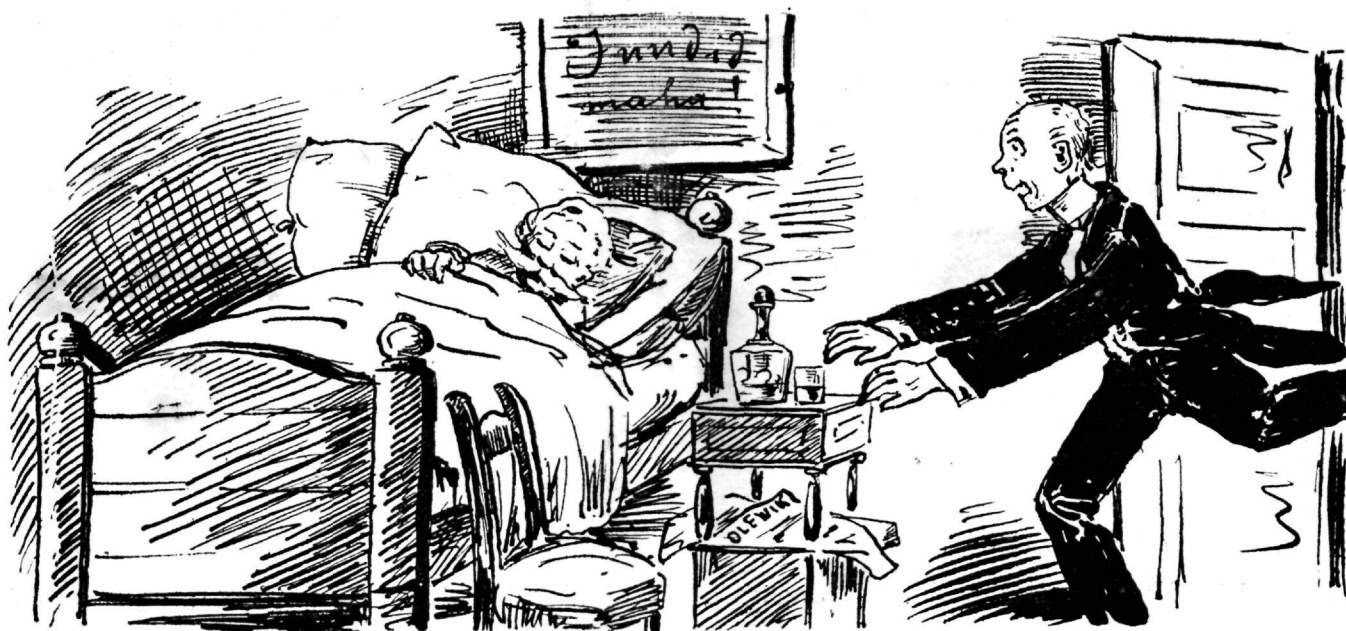
Jga inimene tohib teiste jõleduste üle hürwitada, kui ta ka enese üle

naerab. Muidu ei ole tal selleks õigust.

Kõik pilked ei ole ühesugused: üks tuleb werisest südamest; teine jäätanud hingest.

Pool meest on see, kes naist oma tegewuse juurde nõuandjaks kutsub; aga kes ennast naiste töö sekka topib, on weerand meest. Sarnaseid pooli ja weerandisi on aga küllalt ringi jooksmas.

Suurem wihawend.

Grenzstein puhkab ja näeb õiglase und — rahwa kohtust, Eesti elu rakendamisest, Tõnissoni pankrotist juutide pogromist ja muudest „ilusatest“ asjadest. Seal tuleb teener tuppa ja hakkab peremeest äratama.

— Toimetaja herra! Lehetellijad ootavad. . .

Grenzstein ei liigutaqi.

— Toimetaja herra! Juudid on toas. . .

Ka see ei mõju tarviliselt — kuulus juudiõgija pöörab ainult teist külge.

Teener katsub nüüd wiimast abinõu.

— Toimetaja herra! Tõnisson tuleb. . .

Kohe kargab Grenzstein woodist wälja ning karjub:

— Mis. . . kus? . . . Kus on mu malakas??

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja J. Jaason.

Tallinnas, M. Antje trükikojas trükiti ud.